

SE 103.

23.

ELNÉ HRY
OŠIT 22

*

VIANOČNÝ STROMČEK

Vianočná hra
v troch dejstvách pre dievčatá.

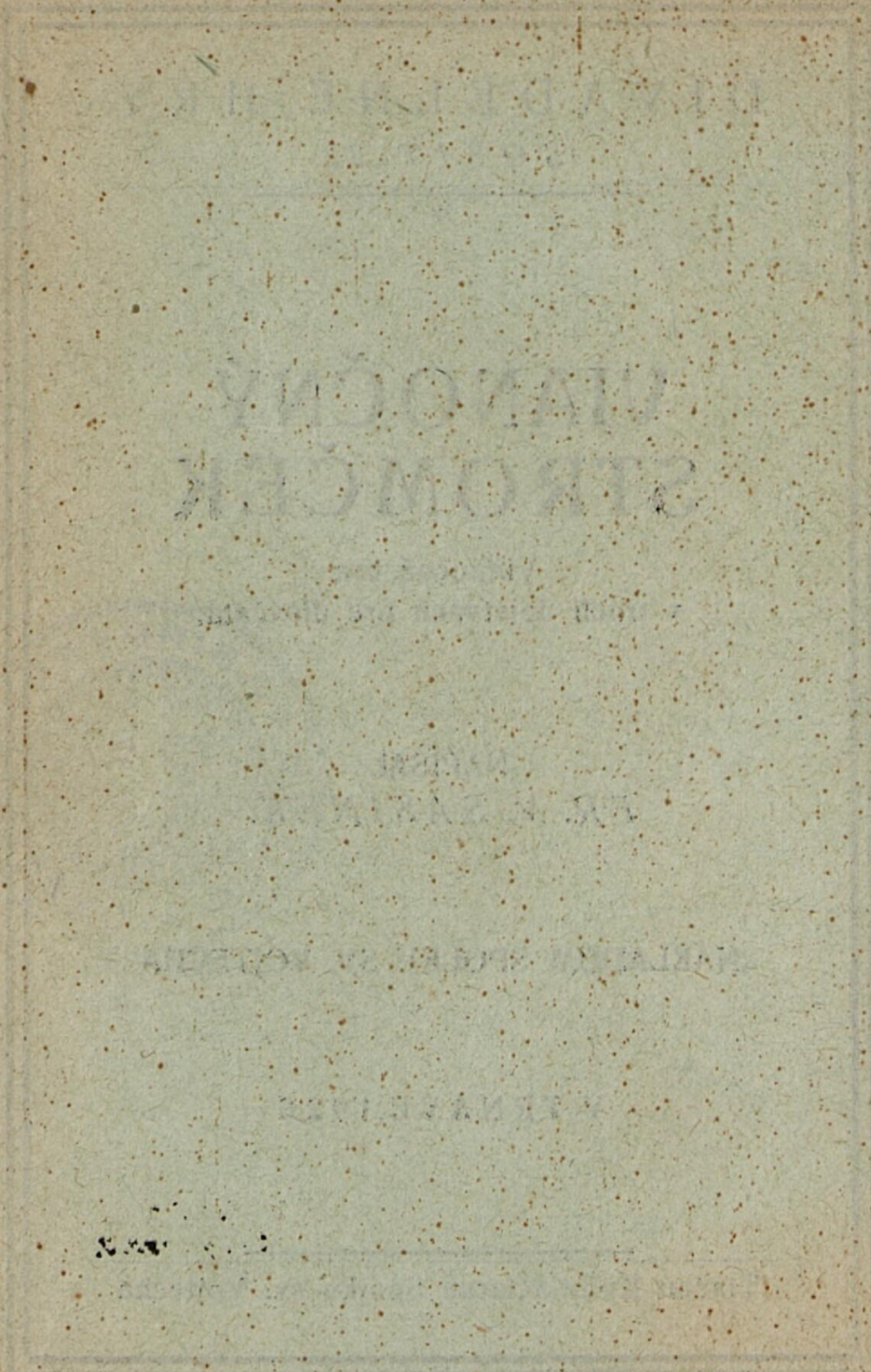
NAPÍŠAL
FR. V. SASINEK.

NÁKLADOM SPOLKU SV. VOJTECHA

V TRNAVE 1926

Tlačou Kníhtlačiarne Spolku sv. Vojtecha

DIVADELNÉ HRY
SOŠIT 22.

---

*

839J333

VIANOČNÝ STROMČEK

VIANOČNÁ HRA
V TROCH DEJSTVÁCH PRE DIEVČATÁ.

NAPÍŠAL
FR. V. SASINEK.

TLAČOU KNÍHTLAČIARNE SPOLKU SV. VOJTECHA
NÁKLADOM SPOLKU SV. VOJTECHA

V TRNAVE 1926

995
27. IV. 1929.

1347/29

Všetky práva podržuje si Spolok sv. Vojtecha
v Trnave.

SC 103

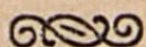
OSOBY:

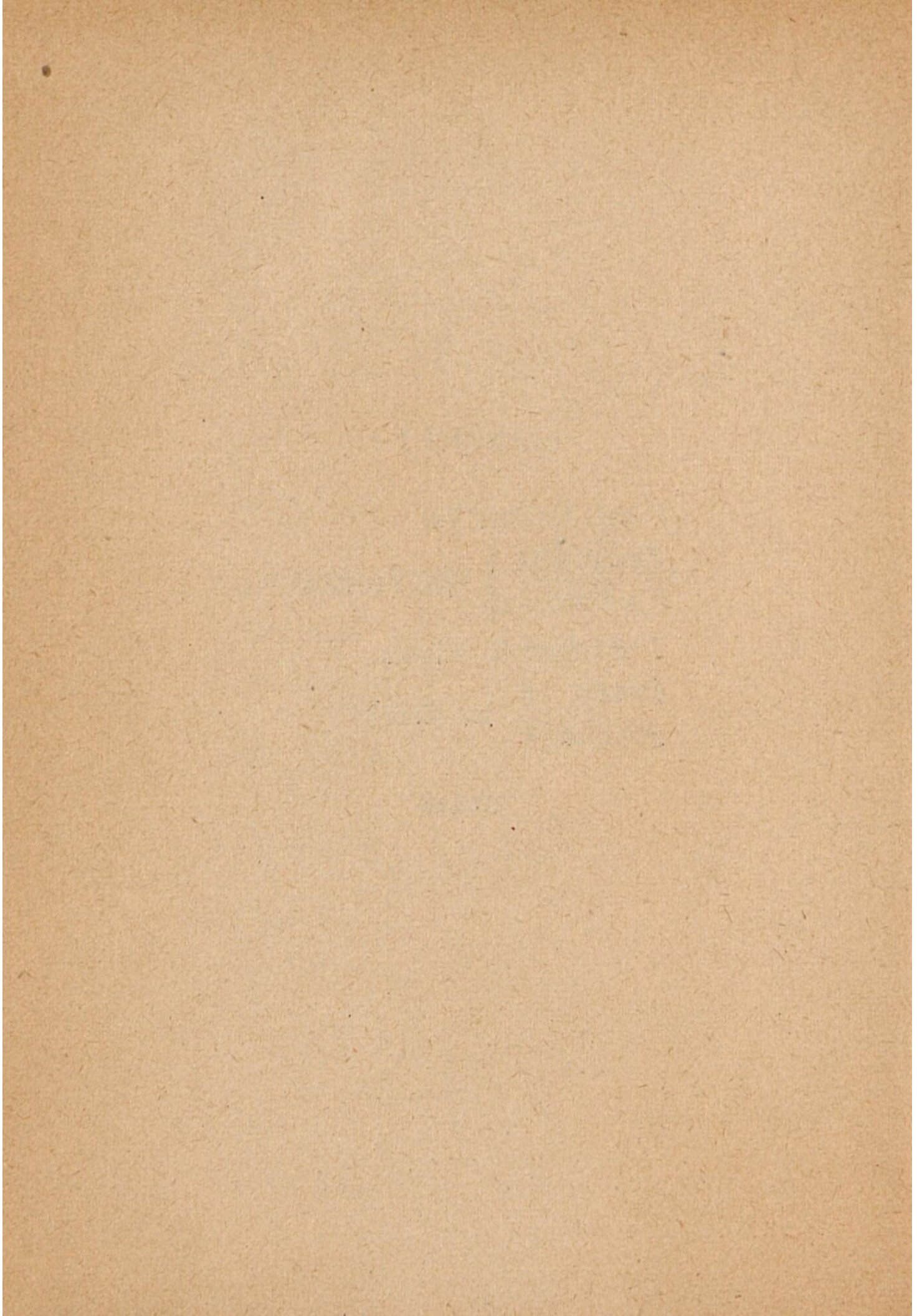
Pani Bránecká.

Ludmilka, }
Cyřilka, } jej dcěrky.

Prázdnová, vdova.

Betka, }
Anička, } jej dcěrky.

DEJSTVO PRVÉ.

(Chudobná izbietka: stôl, lavica, kolíska. Na lavici spi Anička, v koliske Betka. Na stole lampička; neskoršie vianočný stromček, na ňom niekoľko sviečok, jablk, cukrovíniiek, panenka, hrkávka; pod ním pletenec — vianočný koláč, čepec a fertuška.)

PRÁZDNOVÁ, vdova, a jej dve dcérky ANIČKA
a BETKA.

PRÁZDNOVÁ: (sedí u stola s hlavou lakťom podoprenou, smutne.) Štedrý večer, milý večer! Áno, milý večer, kde je štedrý. Pôvabne sa to sedí zámožnému v rodinnom krúžku za stolom pri žiari svetiel a pri hojných jedlách a nápojoch. Lampy svietia jasnejšie, kachielce hrejú príjemnejšie, obrus na stole skveje sa slánovstnou belosťou, pokrmy voňajú, sklenice zvonia, radosť žiari zo všetkých očí a sladký úsmev spočíva na všetkých tvárach; a tu, keď sa všetci nasýtili a osviežili, v tej mrazivej a hviezdinatej noci zatrúbi vonku pastier a zapraskne bičom, a otec potom začne dieťkam rozprávať o betlehemských pastienoch, o zjavení sa anjelov a o Ježiškovi; a dieťky? — tie

sa vypyťujú, čo im donesie ten milostivý Ježiško. Za rozprávania otcovho matka vstane a odíde, jakoby po práci, do vedľajšej izby. O chvíľku zacingá zvonček a dvere vedľajšej izby sa otvoria. V žiari svetiel sa objaví vianočný stromček a ky-niedietkam storakými darmi a lahôdkami. Dietky sa hrnú ku krásnemu a štedrému stromčeku, obdivujú jeho krásu a tešia sa tomu, čo im priniesol Ježiško... Tak bývalo aj u nás, zakiaľ ešte žil môj nebohý muž. Ach, niet ho viacej v kruhu rodiny! On sa už teší s Ježiškom v nebi, ale nám ostaly po ňom smutné časy na zemi. Kým bol živý, pracoval; ale to sotva vystačovalo na denné potreby. I ja som musela prispievať nepatrným výrobkom s ihlou. Šťastie bolo, že bol vrátnym, tak, že sme za izbietku a kuchyňku nemuseli platiť nájomné. Keď po dlhej a trápnej chorobe umrel v nemocnici, zdedila som po ňom iba starosť o úbohú sirôtku. Vďaka Bohu, že milostivý domáci pán mi ponechal zastávať miesto vrátnej, aby som nemusela platiť nájomné. Keď bych sa rozumela jemnejšiemu šitiu, jak to móda prináša, mohla by mi byť ihla výnosnejšou: ale teraz som prinútená vykonávať iba prácu nižšieho strihu, a to najviacej pre obchodníka s bielizňou za niekoľko halierov. Bolelo ma to, že dneská nebudem môcť dietkam pripraviť aký-taký štedrý večer: ale Ježiško ich predsa nenechal bez toho potešenia. Šila som pre paniu kmotru, ktorá mi už častejšie bola láskavou

podporou, zvlášť dneská. Anička jej zanesla prácu a priala jej šťastlivé a veselé sviatky, jako som ju tomu bola poďučila. Ó, tá dobrá duša! nielen že vyplatila príslušnú mzdu za moju prácu, ale vtisla Aničke do ruky ešte aj dvadsiatnik. (Vstane, veselšie.) Tým mi spadol so srdca ťažký kameň starostí o tento štedrý večer; nielen že som prichystala hubovú polievku a kašu s perníkom, ale i vianočný stromček pre moje úbohé detušky, aby sa tiež poradovaly.

ANIČKA: (prebudiac sa, pretiera si oči.) Mamička, Ježiško ešte neprišiel? Však si nám sľubovala, že iste príjde.

PRÁZDNOVÁ: (pristúpi k nej a hladká jej hlavku.) Nepôchybujem, dcéruško milá; on príjde, lebo má rád dobré detušky.

ANIČKA: A prinesie nám dačo?

PRÁZDNOVÁ: Keď priniesol inokedy, ani tohto roku neprijde na prázdno.

ANIČKA: Prinesie i stromček?

PRÁZDNOVÁ: Prinesie, dieťaťko milé, prinesie; ešte azda i niečo inšieho.

(Počuf hlas zvonka.)

ANIČKA: Mamička, ktosi cengá! Azda je to už Ježiško a prináša stromček.

BETKA: (prebudiac sa, pozdvihne sa, trie si oči.) Mamka, ja mám hlad! Ešte neprišiel Ježiško?

PRÁZDNOVÁ: Nepochybuj Betuško, príjde. (k Aničke obrátená.) Anička, id' k Betuške a utíš ju, pokiaľ nepriđdem späť. (Odíde.)

ANIČKA: Betuško! práve ktosi zazvonil, mamička pošla otvorit'. Snáď je to už Ježiško a prinesie nám jesť i stromček.

BETKA: A čo prinesie, nevieš? Snáď zemiaky?

ANIČKA: Ale čo si namýšľaš? Dnes je štedrý večer a priniesol by nám iba zemiaky?

BETKA: Prinesie nám pletenec, pravda?

ANIČKA: To akiste, lebo čo by to boly za vianoce bez pletenca?

BETKA: Prinesie i vianočný stromček a na ňom jablká, pravda?

(zatiaľ Prázdnová zažala sviečky na stromku a otvorila dvere z kuchyňky.)

ANIČKA a BETKA: (striedavo.) Hľa, hľa, už Ježiško žiari! Poď ihneď z kolísky! (Dvihne Betušku.) Ach, to je krása! O, jaký je Ježiško dobrý, že na nás nezabudol! Vianočný stromček! (Radosťne tľapkajú rukami.)

PRÁZDNOVÁ: (postaví stromček na stôl.) Vidíte, detušky milé, že na vás nebeský Ježiško nezabudol, posielal vám tu stromček! (Odíde dnu do izby a znova zazvoní.) Zdá sa mi, že ktosi zase zvoní; musím chytro von. Pokiaľ nepriđdem, netýkajte sa stromčeka. Kto vie, či vám Ježiško neprinesol ešte dačo inšieho?

BETKA: Pozri sa Anička! Hľa, tam je panenka!

ANIČKA: To je akiste pre mňa.

BETKA: Hľa, tam je hrkávka.

ANIČKA: To je bezpochyby pre teba.

BETKA: Tam visia jablká a rožteky.

ANIČKA: To iste pre nás obidve.

BETKA: Ale pletenca nieto! Azda naň milý Ježiško zabudol.

PRÁZDNOVÁ: (nesie pletenec, fertušku a čepček.) Defušky, tu vám posielala Ježiško ešte i pletenec, fertušku a čepček, aby ste — vraj — boli len dobré a bohobojné, tak jako on, keď obcovoal s ľuďmi na svete.

ANIČKA a BETKA: (striedavo.) Budeme, mamička, budeme!

PRÁZDNOVÁ: Táto fertuška bude pre teba, Anička!

ANIČKA: (opasuje si fertušku.) Hľa, jak mi svedčí!

PRÁZDNOVÁ: Tento čepček bude pre teba, Betuška!

BETKA: (dá si ho na hlavičku.) Ó, jak je krásny! A tie stužtičky na ňom, tie sú krásné!

ANIČKA: (napravuje jej čepček.) Jak ti svedčí!

PRÁZDNOVÁ: Či viete však, detušky, že za každý dar máte byť povďačné? Preto pred ožiarovým stromčekom musíme najprv zaspievať Ježiškovi vianočnú pieseň.

ANIČKA A BETUŠKA: Áno, áno, s radosťou zaspievame mu.

PRÁZDNOVÁ, ANIČKA A BETKA.

Narodil sa Kristus Pán, veselme sa!
 Z ruže kvietok vzkvitol nám, radujme sa!
 Z života čistého,
 z rodu kráľovského
 Kristus Pán narodil sa.

(Za stenou počuť tú pieseň jak z diaľky.)

ANIČKA: Počuješ, mamička? Kdesi tiež spievajú tú istú pieseň Ježiškovi.

PRÁZDNOVÁ: Buďte ticho, až vyspievajú...
 Viete, kde to? To je u domácej panej. I tam sa tešia štedrému večeru.

ANIČKA: (načúva) Mne sa zdá, že tá ozvena piesne prichádza od susedov.

PRÁZDNOVÁ: Šťastní ľudia, kde ešte nezabudli na Jezuliatko.

(Opona spadne.)

DEJSTVO DRUHÉ.

(Pánska izba. Na bočnom stolku Betlehem, pri ňom dve sviece. Na stole skvostná lanpa; neskoršie bohatý vianočný stromček.)

BRÁNECKÁ, LUDMILKA A CYRILLKA.

BRÁNECKÁ: (sama, chodí kol Betlehemu, opravuje ho.) Štedrý večer, milý večer; teší sa mu mladý i starý, chudobný i bohatý; i nezna-
boh pocifuje akýsi lepší cit v otupeľom srdci. Tak mu je, jakoby bol duchom postavený do tej svo-
jej dávno minulej doby, v ktorej jeho detinské, útle a nevinné srdce túlilo sa k podobnému Betle-
hemku, a ústa s úprimnou radosťou spievaly Je-
žiškovi vianočné pozdravy. Štedrý večer, milý ve-
čer; tým milejší tomu, kto zachoval v sebe to zbož-
né srdce, s ktorým sa jako útle dieťa radoval nad
Ježiškom. (Bijú hodiny.) Už je toľko hodín, a dce-
rušky, ktoré som poslala k panej riaditeľovej s
vizitkou a blahoprianím k šťastným a veselým
sviatkom, ešte neprichádzajú späť. Kiežby sa im

niečo zlého neprihodilo! Tohto večera sa potkajú všakoví ľudia, aby pod oknami spievali tie piesne vianočné. Jedni to robia s príslušnou úctou, iní však, aby len získali ten halier abo toho vianočného koláča. Pred týmito almužny nehodnými nie je človek istý za bieleho dňa, tým menej večer. O, ty nebeský Ježišku, chráň moje detušky! Bude to radosti, až uzrú tento Betlehem, ktorý im poslal otec, aby im dokázal, že i na cestách na ne pamätá. A jakú radosť pocítia ešte potom, keď uzrú ten nádherný vianočný stromček, ktorý som im pripravila!

LUDMILKA: (vstúpi do izby i s Cyrillkou, matka sa postaví tak, aby chrbátom zakryla malý Betlehem.) Pochválený buď Ježiš Kristus! Radostný štedrý večer, mamička! (Pobožká matke ruku.) Pani riaditeľová srdečne ďakuje za vizitku a taktiež praje radostný štedrý večer a veselé sviatky vianočné.

BRÁNECKÁ: Už som mala strach o vás, aby sa vám niečo nestalo, keď ste tak dlho nešly; lebo za tohto večera býva veľa tulákov pod oknami.

CYRILLKA: Jako vidíte, mamička, nič zlého sa nám nestalo, lebo ináče by sme neboly tak veselé.

BRÁNECKÁ: A čože vás rozveselilo?

LUDMILKA: U riaditeľov tam majú na bočnom stolku Betlehem; v predu pole, na ktorom pasú pastieri ovečky, a v úzadí celé mesto ohra-

dené, s domkami a vežami.

CYRILLKA: I vojaci tam stoja na stráži.

ĽUDMILKA: Medzi mestom a poľom je slamou pokrytá maštaľka.

CYRILLKA: Nad ňou je anjeliček v letu a drží v rukách pásku, na ktorej je napísané „Gloria“, jako to spieva velebný pán farár pri svätej omši.

ĽUDMILKA: A dnuká sú jasličky.

CYRILLKA: A v jasličkách na slame, áno chudobno, na slame leží Ježiško.

ĽUDMILKA: Po strane Ježiškovej je Panna Maria a sv. Jozef.

BRÁNECKÁ: Hľa, vidíte, milé defušky, také potešenie i tu doma čaká na vás. (Odstúpi na stranu.) Hľa otecko vám podobný Betlehem poslal až tam z ďalekej cesty! (Zažne pri ňom sviece.)

ĽUDMILKA A CYRILLKA: (tľapkajúc rukami — striedavo.) Otecko? Otecko?

BRÁNECKÁ: Hej, otecko, aby ste boly poslušné a modlili sa za neho k Ježiškovi.

CYRILLKA: O, áno! s radosťou sa budeme za neho modliť.

ĽUDMILKA: S vrúcnosťou a pobožnosťou.

BRÁNECKÁ: A teraz odíďte do susednej izby a odložte si svrchné šaty. Ešte dosť času budete mať prezrieť si ten Betlehem. (Deti odídu do izby na ľavej strane.)

BRÁNECKÁ: (prinášajúc z izby na pravej strane vianočný stromček postaví ho do úzadia na veľ-

ký stôl.) Keď sa radovaly z betlehemku jako sa budú tešiť, až uzrú tento stromček? (Opäť odíde a prinesie dve krabice.) Táto, jako je na nej napísané, je Ľudmilka (položí na stôl), a táto, jako je na nej podobne napísané, je Cyrillka. (Opäť odíde a prinesie veľký pletenec.) A tento pletenec bude nás všetkých. (Odíde a prinesie zvonček a tretí krabicu.) A o tejto rozhodnú samy, komu pripadne. (Zažína sviečky na stromčeku.) Tak krásny stromček ešte nemaly. Rada som urobila túto obeť, pretože vianočné spomienky utkvejú v srdci a ho ušľachťujú i pre budúci život. (Zazvoní.) Už je všetko hotové, nech príjdu a pocítia dnešnú posvätnú chvíľu.

ĽUDMILKA A CYRILLKA: (vıkročia a stoja jako omráčené.) To je krásne, to je nádherné! (Vinú sa k matke.)

ĽUDMILKA: (pobozká ruky.) Mamičko drahá, prevýšila ste naše očakávanie. My sme síce túšily, že nás Ježiško nezabudne, ale takej slávy sme sa predsa nenazdály.

CYRILLKA: Preto budem mať radšej Ježiška, že nám poslal tak krásny stromček.

ĽUDMILKA: (pristúpi k stolu.) Krásny stromček. A tieto krabice. (Číta.) Na tejto stojí „Ľudmilka“. V tom bude niečo vzácneho pre mňa. (Otvára.)

CYRILLKA: A tá druhá krabica?

BRÁNECKÁ: Prečítaj si nápis na nej. Azda

si sa už toľko naučila vo škole.

CYRILLKA: (slabikuje.) Cy-rill-ka. (Zasmeje sa.) To som ja, a táto krabica je moja. (Otvára.)

LUDMILKA: (otvorí ju.) Hľa, šaty nové šaty. Ale je to krásne!

CYRILLKA: (otvorí) A ja tiež nové šaty. To sa budú ľudia na mňa pozeraf až si ich oblečiem.

BRÁNECKÁ: To by si sa Jezuliatku nezavďačila, Cyrillko, keď by si len na to hľadela, aby si sa ľúbila ľuďom. I v krásnych šatách musíš zachovať pokoru a poníženosť, aby si sa jedine Bohu páčila. Kto, súc v krásnom odeve, v ňom sa kochá a seba nad iných povznáša, ten sa dopúšťa pýchy, a to je hriech, ktorý Ježiška uráža. Pravda, ty nebudeš pýšna?

CYRILLKA: Mamičko drahá, odpustíte mi to. Ja sa chcem páčiť iba svojmu Ježiškovi, a nie ľuďom.

LUDMILKA: I tieto krabice nám poslal Ježiško?

BRÁNECKÁ: To som ja pridala ku stromku. Buďte len poslušné, dobré a bohabojné.

CYRILLKA: A táto tretia krabica i tento pletenec nemá žiadneho nápisu. Komu to prináleží?

BRÁNECKÁ: O tom rozhodne vaša láska k chudobným bližným. (Otvorí a rozbalí.) Hľa, väčšie a hľa, menšie šatočky z kanafasu. Z toho môžete vedieť, že to má byť dar pre chudobných. Nesmieme byť jako tí pyšní a neláskaví Betlehem-

čania, ktorí neprijali chudobnú Pannu Mariu so sv. Jozefom, ale musíme sa držať krásneho príkladu svätých troch kráľov, ktorí sa nezdráhali ponížiť sa do chudobného príbytku, aby sa klaňali a pri-niesli dary svoje chudobnému Ježiškovi. Všetak Je-žiško nás učí, že čokoľvek urobíme jednomu z naj-menších, Jemu učiníme.

LUDMILKA: Mamička, vy najlepšie viete roz-hodnúť, kto by bol hodný tohto bohumilého dobro-denia.

CYRILLKA: Áno, drahá mamičko, na vás to ponecháme.

BRÁNECKÁ: Keď je tak, poviem vám, čo si myslím. V dome máme chudobnú osobu, opustenú vdovu s dvoma sirotami. Je to rodina síce chudob-ná, ale počestná, bohabojná. Túto pokladám za hodnú nášho dobrodenia. Háďajte, na koho si my-slím?

LUDMILKA: Lahko hádať; je to naša vrátka.

CYRILLKA: A jej Anička a Betuška, pravda mamička?

BRÁNECKÁ: Uhádly ste a tým ste zároveň do-svedčili, že táto chudobná rodina si toho zaslúži. Ludmilko, idť a privedť ich k nám, všetak už nikto neprije, aby musela Prázdnová komu otvárať.

LUDMILKA: Už ideme. Bude to pre ne netu-šené, sladké prekvapenie.

(Opona spadne.)

DEJSTVO TRETIE.

(Izba jako v deji predošlom).

Prázdnová, Bránecká, Anička, Cyrillka, Ľudmilka,
Betuška.

PRÁZDNOVÁ: (vo dverách) Pochválený buď
Ježiš Kristus!

BRÁNECKÁ: Na veky! Amen.

PRÁZDNOVÁ: Daj vám Boh radostný štedrý
večer milosťpaní.

BRÁNECKÁ: Dajže Boh i vám. Poďte bližšie.

PRÁZDNOVÁ: (i s dietkami pobožkala ruku a
naklonila hlavu k Aničke.) Anička, prednies milosť-
panej, čo si sa naučila. (Anička sa ostýcha.) Ne-
boj sa, osmel sa, veď vieš, že je to dobrá a k nám
láskavá milosťpaní.

ANIČKA: (pokloní sa.)

Dobrotivá milosťpaní!

Ježiškovo narodenie

prinieslo nám potešenie:

preto v celom svete dnes

ozýva sa spev a ples.
 Od večna hoc' s Otcom žije,
 človek v čase zrodený je
 dnes z Panenky Marie
 z tej nebeskej falie.

Odveký Pán neba, zeme,
 leží v meste Betleheme
 ovinutý v plienočkách,
 uložený v jasličkách.

Nemá bydla nemá statku
 snáša trpkosť nedostatku,
 v služobníka podobe,
 zjavil sa i v chudobe.

Z jaslíc kynie: Čo dobrého,
 zrobí kto pre chudobného,
 že to jak by nemu dal,
 odmenu by za to vzal.

Vám tiež splatí zaslúžene
 všetko vaše dobrodenie,
 i to, čo ste dali nám,
 Ježiško nahradí vám.

(Pokloní sa, pobožká ruku.)

PRÁZDNOVÁ: (k Betuške) A ty, Betuško, ne-
 daj sa zahanbiť a prednes tiež niečo tej našej dob-
 rej milostpanej.

BĚTUŠKA: (pokročí ďalej a pokloní sa)

I ja, milosťpaní drahá,
večného vám prajem blaha,
ruky k nebu dvíhajúc (sopne ruky)
a tak zbožne vzdychajúc:
O, tešte sa v Jezuliatku
mnohé roky tomu sviatku,
opustiac zem túto raz,
v nebies raj nech prijme vás.

(Ide pobožkať ruku.)

BRÁNECKÁ: (pobožká Betušku) Daj to Boh, dietky milé, aby sme sa niekdy do toho nebeského raja dostaly a tiež v nebi sa s Jezuliatkom radovaly. (Obrátená k Prázdnovej.) Môžete mať radosť zo svojich dobrých dietok. Keď im nezanecháte zemské poklady, zanecháte im nehynúci poklad počestnej a dobrej výchovy. Chudobný je pred Bohom bohatý, keď je bohatý na ctnosti: a boháč je doopravdy bohatý iba vtedy, keď je bohatý na dobré skutky.

PRÁZDNOVÁ: Ráďte odpustiť, drahá milosťpaní, že sme sa sem opovážily v tento večer dostaviť. Ráda bych vedela, čo si ráčite priať. Som k službám.

BRÁNECKÁ: Vaša skromnosť a ochota je mi vzácna: ale včuf vašej služby nežiadam. Sú chvíle, kde nás stav rozlučuje, ale sú i také chvíle, kde

nás spojuje láska kresťanská; a takou chvíľou je i táto. Chcem, abyste i so svojimi dieťkami mala podiel na našej slávnosti, áno i na tom, čo nám Ježiško priniesol. Pristúpte bližšie a prezrite si ten vianočný stromček a tam ten Betlehemík. I vy, dieťky moje, tak sa chovajte k Aničke a k Betuške, jako k vlastným sestričkám. Ukážte im najprv ten Betlehemík.

PRÁZDNOVÁ: Krásny stromček! Takého som nikdy ešte ani nevidela, tým menej, že bych bola niečo podobného mojím defuškám prichystala.

LUDMILKA: To je pravda inakší stromček, ako som videla u vás. (K matke.) Mamička, mne to bolo až k plaču.

BRÁNECKÁ: Milé dieťa, každý tak robí, jak mu stačí. Kto vie, či Anička a Betuška nie sú zaň povďačnejšie, ako vy za tento bohatý vianočný stromček. Ak sa nepotešily doma pohľadom na vianočný stromček, nech sa aspoň tuná potešia. O to sa postarajte vy.

LUDMILKA: Táto skupina predstavuje mestečko Betlehem a jeho okolie, kde sa narodil Ježiško.

ANIČKA: Ach, to je krásy!

BETUŠKA: Ale je tu na čo sa pozeraf!

LUDMILKA: Tu je pole, kde v noci pastieri strážiili svoje stáda.

CYRILLKA: Pozri sa, Ludmilko! Tento pastier píska na píšťalu ale ho nepočuf.

LUDMILKA: Ved' nie je živý, ale z dreva; iba

predstavuje pastiera. Hľa, tu sú ovečky, nad ktorými mali nočnú stráž pastieri betlehemskí. Tam v úzadí je mesto, kde mešťania neprijali pod strechu Pannu Mariu a sv. Jozefa, pretože boli chudobní.

ANIČKA: Zaiste, keďby boli tušili, že sa u nich narodí Jezuliatko, neboli by mali tak tvrdé srdce.

LUDMILKA: Hľa, tu sa kolímbá anjelíček (pohne ho.) ktorý zvestoval chudobným pastierom, že sa narodil Ježiško k spaseniu sveta.

ANIČKA: Šťastní pastieri! chudobní, azda i pre chudobu od sveta boli opovrhnutí a predsa boli prvými, ktorý obdržali to blažené posolstvo.

LUDMILKA: Šťastní preto, že uverili a pospiechajúc k Ježiškovi, klaňali sa mu.

ANIČKA: A tá chalupka so slamenu strechou?

LUDMILKA: To je tá pustá maštalka, do ktorej sa Panenka Maria a sv. Jozef ukryli, aby boli uschovaní pred nočnou nepohodou. Tamhľa dnu stoja obidvaja vedľa jasličiek.

CYRILLKA: A tam v tých jasličkách, vidíš, Betuško, to malé roztomilé dietatko? To je to nebeské Jezuliatko.

BETUŠKA: (poťahuje Aničku za ruku.) Anička, hľa, tam je Ježiško! Nemá ani kolisky ani duchienky a úbohý leží iba na slame.

LUDMILKA: Tamhľa je voleček a dýcha na Jezuliatko, aby ho ohrial, keď bola mrazivá zima.

CYRILLKA: Pozri sa, Betuška, tam na druhej

strane, naproti tomu volečku, je (posmešne a zdli-
havo) ten u-šiak.

ANIČKA: Ale, ale ešte i ten osol je na dobro
Jezuliatku.

CYRILLKA: A vieš, Betuška, od tých čias volá
ten ušiak: „I ja! I ja!“ a chlubí sa tým, že i on
dýchal na Jezuliatko v maštálke betlehemskej.

ĽUDMILKA: Tu hľa sú pred jasličkami pas-
tieri (práve pristúpi Bránecká k nim.) a spievajú
Jezuliatku.

BRÁNECKÁ: A vy, defušky, by ste nezaspie-
valy Ježiškovi?

VŠETKY: Ó, áno! zaspievajme mu.

CYRILLKA: A vy, mamičky, tiež s nami, prav-
da?

(Spoločne spievajú.)

Sláva Bohu na nebi — veselme sa!
Pokoj ľuďom na zemi — radujme sa!
Z života čistého, z rodu kráľovského
Kristus Pán narodil sa.

V spôsobe služobníka — veselme sa!
prišiel spasť hriešnika — radujme sa!
Z života atď.

Ó, Ježišku spanilý, ochraňuj nás;
zvlášte v smrteľnej chvíli — neopušť nás!

Prines nám spasenie, odvráť zatratenie
pre Tvoje narodenie.

(Dnes sa Kristus narodil.)

BRÁNECKÁ: A teraz sa už rozlúčte s Betlehemkom a idte si prezrieť vianočný stromček. (Sokupia sa vôkol neho.)

BETUŠKA: Hí, to je stromček! Hľa, tam sú zlaté vrecká! Ó, jak krásne musí byť v tom raji, kde tie zlaté vrecká nastú!

LUDMILKA: Tamhľa visia rôzne perníky a cukrovinky.

BETUŠKA: Ach, tam musí byť dobre, kde sa na stromoch rodia perníky a cukrovinky.

CYRILLKA: Mamička, myš, myš! (Túli sa k matke nastrašená.)

BRÁNECKÁ: Azda sa jej bojíš? Pozri sa na ňu dobre, veď nie je živá. Je z cukru a len čokoládou obložená.

ANIČKA: Hľa, jaká to tam panenka; (k matke.) To je krajšia ako tá naša, pravda?

PRÁZDNOVÁ: (hladká jej hlávku.) Milá dcéruško, nebuď tak žiadostivá cudzích vecí; to je hriech. Tá pekná panenka je pre bohaté, tá tvoja pre chudobné dievča, jako si ty.

ANIČKA: A toľko svetiel! Ani v kostole nebývalo takého osvetlenia.

BRÁNECKÁ: A teraz milé dievky, keď ste sa nad tým stromcom natešily, nezabúdajte na jeho význam. Vidíte na ňom mnoho svetiel a dárkov.

Tá žiara svetiel znamená učenie a príklad Ježiškov. Vo svetle jeho nebeského učenia a za svetlom jeho svätých príkladov musíme kráčať, aby sme sa k nemu niekedy dostali do nebies. Tie rôzne dárky značia rôzne milosti, ktoré nám Pán Ježiš preukázal ráčil a preukazuje; zároveň však nám pripomína, aby sme boli k bližným svojim tak láskaví a dobročinní, jako je i on láskavý a dobročinný k nám. Preto i my (obrátená k Prázdnovej), aby sme dneska aspoň čiastočne v tom Ježiška nasledovali, hľa, tu sme nejaké dary pre vás prichystali. Ludmilko, otvor tú tretiu krabicu, a čo je v nej, podaj Aničke a Betuške. (Vezme pletenec so stola.) Tento pletenec vďačne prijmete vy. (Podá ho Prázdnovej.)

LUDMILKA: (podáva Aničke šaty.) Tieto väčšie šaty, Anička, sú pre teba.

CYRILLKA: (podáva šaty Betuške.) A tieto menšie, ale krásne, sú Betuško, pre teba.

PRÁZDNOVÁ: (slziac bozkáva jej ruku.) Milostpani, zaplať Vám to Ježiško časným i večným požehnaním.

ANIČKA a BETUŠKA: (podobne bozkávajúc ruku) zaplať Pán Boh!

(Opona spadne.)

INDEX

Introduction 1

Chapter I 10

Chapter II 20

Chapter III 30

Chapter IV 40

Chapter V 50

Chapter VI 60

Chapter VII 70

Chapter VIII 80

Chapter IX 90

Chapter X 100

Chapter XI 110

Chapter XII 120

Chapter XIII 130

Chapter XIV 140

Chapter XV 150

Chapter XVI 160

Chapter XVII 170

Chapter XVIII 180

Chapter XIX 190

Chapter XX 200

Appendix 210

Bibliography 220

Index 230

DIVADELNÉ HRY

vydané Spolkom sv. Vojtecha v Trnave.

Sošit

1. **Jezuliatko**, jasličková hra.
2. **Odmena dobrých dietok.**
3. **Kríž pod lipami.**
4. **Ježiškov stromček**, vianočná hra.
5. **Zlaté srdce**, alebo obeta definskej lásky.
6. **Ztratená**, obraz zo života mladej devy so spevami v 4 dejstvách s premenou.
7. **Pravda vífazi.**
8. **Opustená**, hra.
9. **Legenda o čarodejných očiach.**
10. **Rastislav.**
11. **Svätá Filomena.**
12. **Jakub a Tekla**, veselohra.
13. **Zmarené námluvy.**
14. **Veselohra namoste.**
15. **Svätojanská noc.**
16. **Čertov mlyn.**
17. **Lúrdska pasáčka.**
18. **Blažená krajina.**
19. **Rubínová brošňa.**
20. **Slovo telom učené.**
21. **„Otče náš“**, ľudová hra v 8 dejstvách.
22. **Vianočný stromček**, vian. hra v 3 dejst.